

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2693

av **Isak From m.fl. (S)**

Förutsättningar för förvaltning av det rullande kulturarvet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av samverkan för bevarandet av det rullande kulturarvet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Med cirka tvåhundrausen personer och drygt tusen föreningar förvaltar civilsamhället på ideell folkrörelsebasis vårt rörliga kulturarv. Med det rörliga kulturarvet avser vi t.ex. trafikhistoriska samlingar (flyg, järnväg och väg), som hålls vid liv av ideella krafter. Många enskilda men också våra hembygdsmuseer, lokala arbetslivsmuseer och andra lokala museer vårdar det rörliga kulturarvet. Detta kulturarv möts inte sällan av krav från samhället som inte enbart är försvårande utan också direkt hindrande. Hindren utgörs av praktiska regler, föreskrifter, förordningar, lagar och avgifter, men nu växer kompetensbristen, och kunniga äldre finns inte längre att tillgå.

Dagens krav på god säkerhet och miljö finner inte sin motsvarighet till stöd för bevarandet av det rörliga kulturarvet. Föreningar och enskilda återkommer varje år till riksdagens utskott, Regeringskansliet och våra myndigheter på grund av att detta kulturarv förvanskas eller riskerar att utarmas som en följd av dessa hinder. Ett behov finns av en reglering som ålägger myndigheter att i sitt utövande säkerställa att detta kulturarv inte skadas. En sådan reglering ska syfta till att säkerställa det samlade rörliga kulturarvet och därmed inte enbart ge enstaka föremål en viss status.

Regler, avgifter och tillämpning ska inte medföra att det ställs krav som försvårar eller omöjliggör arbetet för ett rörligt kulturarv som är till glädje för dagens och kommande generationer. På senare år har behovet av stärkt bevaranderätt till stöd för myndigheternas agerande i deras dagliga verksamhet frekvent synliggjorts exempelvis genom krav på ombyggnader som förstör det kulturhistoriska värdet. Ett exempel från vägtrafikområdet är att historiska dokument måste destrueras när äldre registreringshandlingar i original gallras.

Det rörliga kulturarvet är en viktig del av vår kultur och historia och ska därför beaktas på samma självklara sätt som vi idag värnar miljö och säkerhet inom transportområdet. Det är också en verksamhet som skapar jobb och företagande runt om i vårt land, inte minst inom besöksnäringen för arbetslivsmuseerna där det transport-historiska området ingår. Detta genererar drygt 10 miljoner besökare per år. Det är därför inte rimligt att bevarandet av kulturarvet, som oftast bedrivs ideellt och som är en viktig del av Sveriges historia, riskerar att försvinna med anledning av höga myndighetsavgifter eller regler som tagits fram för moderna transportlösningar.

Inom det rullande kulturarvet har motororganisationer aktivt verkat för en bättre samverkan kring olika sorters utbildningar för att säkerställa att äldre kunskaper och hantverk inte går helt förlorade.

Risken är uppenbar då dagens fordonstekniska utbildningar enbart handlar om dagens och morgondagens teknik. Inte ens så elementära grunder som t ex tändsystemets komponenter och funktion i äldre fordon behandlas ens översiktligt.

Organisationer som MHRF anser att behovet inom kort kommer att vara akut; redan idag är det många som väljer att låta renovera och underhålla sitt fordon utanför Sveriges gränser och om inget görs kommer andelen att öka. Arbetstillfällena som naturligtvis istället borde återfinnas i landet och där personal och företagare företrädesvis kan komma att återfinnas i vår lands- och glesbygd utanför storstäderna. Regeringens ansvariga departement bör ta fram en plan för hur utbildningen inom området ”renovering, underhåll och bevarande” av historiska fordon kan ske i framtiden.

Regeringen bör också ge direktiv till sitt delägda Visit Sweden AB om att på ett tydligt sätt inkludera det rullande kulturarvets aktiviteter i sin marknadsföring av Sverige utomlands. Redan nu ger svenska events inom området en betydande utländsk turistström men potentialen till ökning är mycket stor, något som Visit Sweden inte verkar ha upptäckt. Även här är potentialen störst utanför storstäderna, där det av flera skäl finns möjlighet att utveckla turistnäringen.

Isak From (S)

Krister Örnfjäder (S)

Monica Green (S)

Niklas Karlsson (S)